

Lesarabrøv

Tann torskildi Javnaðarflokkurin

Øll eru úti eftir okkum. Eingin vil hava nakað við okkum at gera. Tað er so synd í okkum, tí eingin skilur, at tað eru vit og eingin annar, ið setur normarnar fyri hvat er rættvísi og sannleikin. Vita tit ikki, at tað bert eru vit, sum verja tey demokratisku rættindini í samfelagnum. Eingin skilur okkum, hóast vit hava staðið á tingsins røðarapalli og greitt Føroya fólk frá, at tað vit søgdu undan valinum ikki er tað sama sum vit meina aftan á valið, – eisini fólkatingsvalið.

Ja, hví munnu so fá skilja Javnaðarflokkin.

Tað er ikki óseriøst, tá javnaðarfólk skira tjóðveldisfólk at líða av Hoydals-syndromi (syndrom eru symptom uppá eina sjúku). Tað er heldur ikki óseriøst, tá vrakaða lógmansvaleynið samanber fullveldiskjakið við háttin, sum Hitler nýtti. Eidesgaard sigur, at soleiðis skuldi samanberingin ikki skiljast, men hví skal hann so nevna slíkan persón í fullveldiskjakinum?

Teir vilja heldur ikki koma vælferðarsamfelagnum í óföri, siga teir. Hvat var tað so, sum m.a. javnaðarmenn á odda vóru við til at gera í 80'um, tá veðhaldini vórðu pumpað úr landskassanum, og hetta gjørdist ein av størstu grundunum til, at Føroya land fór á heysin. Var tað ikki at spæla við vælferðina og spæla alt burtur. Nei, eg spyrji bara.

Teir finnast ósmædnir at, hví einki er gjørt við pensjónirnar í 90'um. Hví gjørdur teir einki, tá teir høvdu møguleikan? Lands-

stýrsmenninir í almannamálum í 90'um hava m.a. verið Jóannes Eidesgaard, Andreas Petersen, Kristjan Magnussen, Axel Nolsøe og Óli Jacobsen. Hesir triggir seinastu vóru úr VMF, men til lógtingsvalið 1994 heittu javnaðarmenninir Kristjan og Hans Pauli á fólk um at velja VMF. Hesir báðir seinastu, sum nú eru teir mest kritiskar, eiga tí part í øllum teimum, sum sóta við evstu ábyrgdini í 90'um.

Í Sosialinum týsdagin tann 17.11. finst oddagreinin at Tjóðveldisflokkinum, tí hann á einum fundi inni í Eysturoynni ikki hevði bjóðað Javnaðarflokkinum við at kjakast um fullveldismálið. Bert Sambandsflokkurin, ein búskaparfrøðingur og ein bankastjóri, sum javnaðarmenn ofta í seinastuni hava endurtikið til egnan fyrirum, vóru bodnir við. Sagt verður, at Tjóðveldisflokkurin ikki torir í ein dialog, og tí vil halda javnaðarmenn uttanfyri. Men í kunngerðunum í kvøld, mánaðskvøldið 16.11., boðar Javnaðarflokkurin til almennan fund í Vágum um sama mál. Einastu røðarar eru Jóannes Eidesgaard og Hans Pauli Strøm. So sig at javnaðarmenn ikki tora.

Hóast eg altíð havi valt Tjóðveldisflokkin, havi eg eisini havt virðing fyri grundhugsjónini hjá javnaðarmönnum um tað solidariska samfelagið. Torført er at tað ofta at fáa samanhang millum hugsjón og fórdan politikk. Hvussu kunnu t.d. javnaðarmenn rættvísgera, at teir ognar sær 90000 kr. skattafríar árliga,

tá teir vita, at tað bæði lógfrøðisliga og moralskt er skeivt. Hjá javnaðarmönnum, sum ikki himprast við at leggja moralskar og demokratiskar linjur fyri øll onnur, átti umberingin, at aðrir eru líka ómoralskir ikki at verið nóg góð. Torførtari verður tað at skilja, tá hesir somu javnaðarmenn í tíð og úrtíð gera seg til talsmenn hjá teimum gomlu, sum liva undir trugnum figgarligum korum.

Bæði Tjóðveldisflokkurin og Javnaðarflokkurin áttu at vitað, at veljarar teirra revsa flokkinn hart, um víkið verður frá grundhugsjónarmíðum floksins. Hetta merkti Tjóðveldisflokkurin í 1990 og Javnaðarflokkurin í 1994. Og hesa revsingina høvdu teir fult uppiborið. Núverandi hugsjónarfløka og konservativa stóðan hjá Javnaðarflokkinum kann koma teimum aftur um brekku. Tað ber ikki bert til at vera ímóti øllum broytingum og nýhugsan, og bert føra gamlan vanapolitikk.

Hvør á tingi umboðar 40% av javnaðarveljarum, sum í veljarakanningini søgdu seg stuðla fullveldistankanum?

Fyri fyrstu ferð hevur politikari havt dirvi til at seta kanning í verk, sum greitt skal siga okkum hvat vit standa, nú fullveldishugsanin skal setast í verk. Hví kunnu menn ikki biða eftir úrslitunum, men heldur mála ræðslumyndir á vegg-in? Føroya fólk sleppur eisini sjálvt at avgera, hvussu verður og ikki. Hetta er so meira enn gjørt varð í 1948, tá m.a. Javnaðarflokkurin setti Heimastýris-

lógina í gildi.

Socialurinn hevur bjóðað til opið kjak um fullveldis-spurningin, og tað er sera positivt. Teir gloyma tó at siga, at tú av Óla Petersen kanst vænta at verða úthongdur, um tað ikki passsar hansara hugsan. Áður kundi hann vera skemtiligur, men heldur hann á í sama stíli, verður bókin á jolum og framsýningin á Ólavssøku dekan ov einstáttað.

Fyri tjúgu árum síðan hevði tann tá gott 30 ára gamli Hans Pauli Strøm saman við øðrum ábyrgðina av Framanum. Lesið hvussu beinrakin hann longu tá, í eini oddagreini, var um Javnaðarflokkin. Í dag er hann fremsti verji floksins. H.P.S. skrivur m.a.:

»Tá javnaðarmenn fara at skriva um sosialismu, tá er ikki alt, sum tað skal vera. Sjálvboðir taka teir hana ikki fram úr goymsluni, úr gloymskunum.

Men nú uppundir lógtingsvalið kom hon fram aftur í ljósmálan, sosialism-an, ella rættari, tað serliga slagði, sum javnaðarmenn hava kannað sær, og sum teir nevna demokratiska sosialisman. Noydd fram av afturhaldinum, sum knappliga helt, at hendan sosialisman var vorðin heldur lík kommunismuni.

»Vit hava ferð eftir ferð ákært Javnaðarflokkin fyri at víkja fyri afturhaldinum. Teir svara sjálvandi, at tað gera teir ikki, men veruleikin visir nakað annað. Mynstir í politikki teirra mótvægis afturhaldinum er sera einfalt. Fyri hvørja

ferð, ið afturhaldið fer í hernað í einum ávisum máli, so víkir Javnaðarflokkurin eitt sindur. Stig fyrri stig politikkur við mótsættum fortækn. Krevur afturhaldið t.d. at kommunistar skulu úthýsast úr færoyskum skúlum, so siga javnaðarmenn í fyrstu syft nei. Men teir stuðla heldur ikki teimum, sum standa fyrri skotum. Og verið vís í, at so við og við leggja teir størri dent á politisku hugsjónirnar hjá læraranum.

Grundarlagið undir hesum viðvíkjandi politikki er ein fullkomilg misskiljing av afturhaldinum. Av royndum vita vit, at tað áttu javnaðarmenn eisini at vitað, so ofta teir hava roynt tað, at fyri hvørja ferð, ein víkir fyri afturhaldinum, so herjar tað enn harðari á. Tað verður enn djarvari, tað fær blóð upp á tonnina og krevur meir.

At Javnaðarflokkurin enn ikki skilur, at hesin politikkur altíð førir til tap, er í veruleikanum marghættligt. Teir áttu at verið teir fyrstu at skilt tað við øllum royndum, teir hava gjørt seinastu hundrad árin.

Hetta vóru so orðini og ráðini síðst í 70'um frá tí nú konverteraða Hans Pauli Strøm.

Nú vænti eg ikki, at hesi fáu orðini fara at rína við, hóast flest onnur, enn júst tey frelstu javnaðarfólkini, hava varnast skugga floksins, ella skulu við heldur minna á ævintýrið um nýggju klæði keisarans.

Manne Persson
Hoyvík

Kórið Glymur og Tórshavnar Kamartrio konsert í annaðkvøld

Komandi mikukvøld hava Glymur og Tórshavnar Kamartrio vetrarjólakonsert í auluni í Kommunuskúlanum.

Skráin hjá kórimum fevnir um traditionellarskórsangir, sum t.d. svenska lagið »Morgen» hjá Gunnar Persson, íslenska »Heilræðavísa» hjá Jón Nordal. »Nú liggur ein kavafonn tindi á», sum íslendingurin Gunnar Reynir hevur lagt til rættis og tann meira modernaða »Hvítá náttin» hjá Sunleifi Rasmussen, Karsten Hoydal eigur orðini.

Í týtiskiska partinum av skránni eru lög sum »Tears In Heaven», »California dreamin» – meðan tann jálaligi parturin eru lög sum »Happy X-mas» hjá John Lennon, »Mary's Boychild» og »Rudolf reindsjórið reyða» í skemtiligu umseting Jógvan Tellings.

Tórshavnar Kamartrio framførir verk eftir Ludvig Spøhr, Peter Cornelius og Kára Bæk, umframt kend lög sum Panis Angelicum og Jólaklokkan aftur ringir fyri at nevna nøkur.

Glymur er manna við 40 glaðum sangarum og einum líka so fróðum kórleiðara - Bjarna Berg.

Kamartrio'ín er mannað við Arna Hansen, Berghild Poulsen og sama Bjarna Berg.

Hesi í felag bjóða til eina hugnaliga løtu í Kommunuskúlaauluni mikukvøldið 25.11. kl. 19.30.

Nýggj fløga við Annfinn & Co.

Einstakir gamlir sangir eru spældir inn av nýggjum, men meginparturin eru spildurnýgg lög

EMIL L. JACOBSEN

Øll somul kenna vit lög sum »Líftli Fuglur», »Útsøla» og »Gubbi og egg», og øll hava tey tað til felags, at tað er Annfinn Nielsen, sum er upphavsmaður til tey.

Hann gjørdi ikki so nógv um seg eina tíð, men kom so út við fløguni »Sera gott úrval», har lög av útgávu-um »Hví» og »Tí» vóru við.

Nú eru Annfinn & Co. so aftur fløguaktuellir, og hesaferð eitur fløgan »Betur seint enn álvara».

Hetta er eitt heiti, sum hóskar væl til tónleikin hjá bólkinum, tí uttan at leggja

Annfinn og hinar undir at vera óseriøsar tónleikarar, so eru sangirnir ikki altíð so álvarsligir, og tað bilar heldur einki.

Skemtingarlyndið, sum vit kenna Annfinn & Co. fyri, gongur aftur á nýggju fløguni, m.a. í sangnum »Fjollywood», »Ginn Óli» og »Salomonella» – ein kærlekssangur til bakteríuna, sum fólk ræðast meira enn dinosaurarnar hjá Spielberg.

Nýggjar innspælingar eru av sanginum »Summar», sum var á útgávu »Hví» og av góða gamla »Í Skúri», sum Science Fiction gav út

á sinni. Hann skrivaði Annfinn í 1976...

Annars eru flestu sangirnir skrivaðir í 1996 og einstakir í 1997, og ein spildurnýggur er frá 10. september í ár.

Nógvar frægir tónleikarar eru við á fløguni, eitt nú Jóhannus á Rógvu Joensen, Ólavur Øster, Karl Martin Samuelson og Ronnie Nielsen.

Tilsamans eru 13 lög á fløguni, sum fæst til keyps kring alt landið.

